

Minulost a budoucnost české proexportní politiky: případ Ruské federace

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Martin Pospíšil
ředitel Odboru zahraničně ekonomických politik I.
MPO ČR

Hlavní témata příspěvku

- Vývoj nástrojů podpory exportu ČR na příkladu Ruska
- Rozvoj proexportních nástrojů po roce 2017
- Úspěšné případy využití proexportních nástrojů

Dynamika česko-ruské obchodní relace

mld. CZK	1993	2000	2008	2009	2012	2015	2016
vývoz	17	15	68	50	118	78	75
dovoz	37	80	155	103	155	105	84
obrat	55	95	273	152	273	183	159

Společná existence v rámci RVHP do roku 1989

- Východní blok – postavení ekonomického a politického satelitu
- RVHP, Varšavská smlouva
- 64 % vývozu do SSSR v roce 1984
- podniky zahraničního obchodu (PZO)
- neexistence tržního prostřední
- výrobci bez přímých kontaktů na zákazníky v zahraničí
- Ministerstvo zahraničního obchodu ➡ 1992 MPO

Období ztráty pozic na ruském trhu (1989 – 2000)

- ztráta trhů v zemích bývalého SSSR a rozvojových zemích
 - náročné přesměrování vývozu západním směrem
 - navázání preferenčních vztahů se zeměmi EHS (1992)
 - přesvědčení, že budování tržních vazeb není v kompetenci státu
 - cílené oslabení ingerence státu v oblasti ZO
-
- celkový objem a podíl vývozu klesal - 4 % (1993) ➡ 2 % (2000)
 - měnová krize v ČR (1997) + státní bankrot v RF (1998)

Období ztráty pozic na ruském trhu (1989 – 2000)

- ➔ EGAP (1992) + ČEB (1995) + ČMZRB (1992)
- ➔ první ucelená vládní koncepce ekonomické diplomacie (1997)
- ➔ CzechTrade
- ➔ programové prohlášení vlády Miloše Zemana (1998)
- ➔ Koncepce zahraniční politiky (1998) – ekonomická diplomacie jako jedna z šesti klíčových oblastí zahraniční politiky
- ➔ Dohoda o podpoře a ochraně investic (1994)
- ➔ Dohoda o zamezení dvojímu zdanění (1997)

Období návratu na ruský trh (2000 – 2009)

- (2004 až 2008) zčtyřnásobení objemu českého vývozu
- (2004 až 2008) ztrojnásobení objemu ruského dovozu
- významně se začal angažoval stát (ZÚ, CT)
- státní podpora účasti na veletrzích a výstavách v Rusku
- Komora pro hospodářské styky se SNS
- Byznys den RF, Byznys den EEU, INNOPROM
- Strategie prosazování obchodně-ekonomických zájmů ČR v RF
- Mezivládní komise pro hospodářskou, průmyslovou a vědeckotechnickou spolupráci (2005)

Mezivládní komise s RF

- ➔ CZ předseda MIN
- ➔ RU předseda vicepremiér – MMR – MPO
- ➔ plénium a pracovní skupiny (sektorové a regionální)
- ➔ roční periodicitu
- ➔ *sektorové*: PS pro ekonomickou spolupráci a investice (MF), PS pro vědeckotechnickou a inovační spolupráci (MŠMT), PS pro spolupráci v zemědělství (MZe), PS pro vojensko-technickou spolupráci (MO), PS pro spolupráci v oblasti průmyslu (MPO), PS pro spolupráci v oblasti jaderné energetiky (MPO), PS pro spolupráci v oblasti energetiky (MPO), KPS pro otázky spolupráce mezi MER RF a MPO ČR (MPO), Podskupina pro standardizaci, metrologii a posuzování shody (ÚNMZ)

Spolupráce na federální úrovni

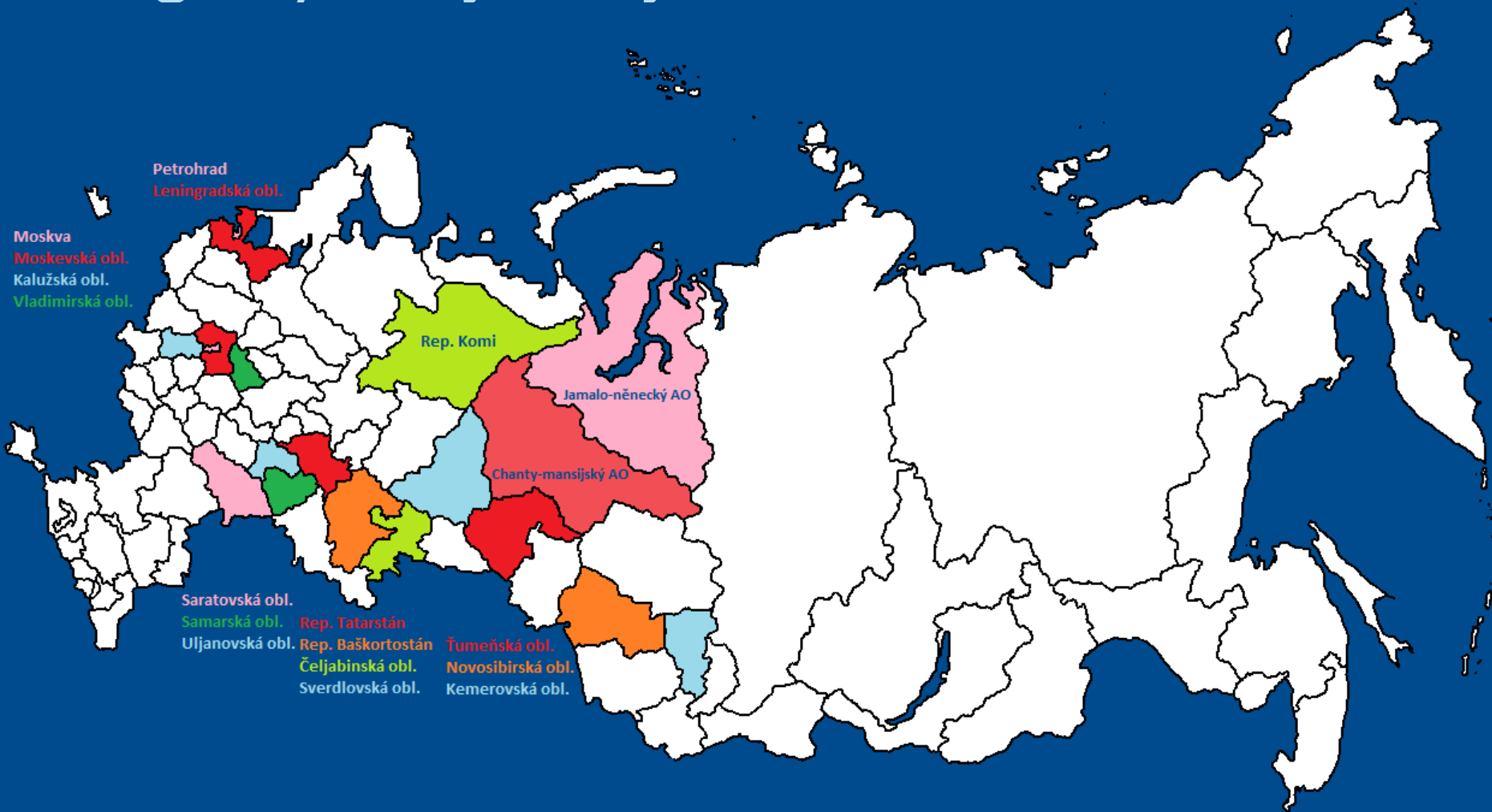

Období návratu na ruský trh (2000 – 2009)

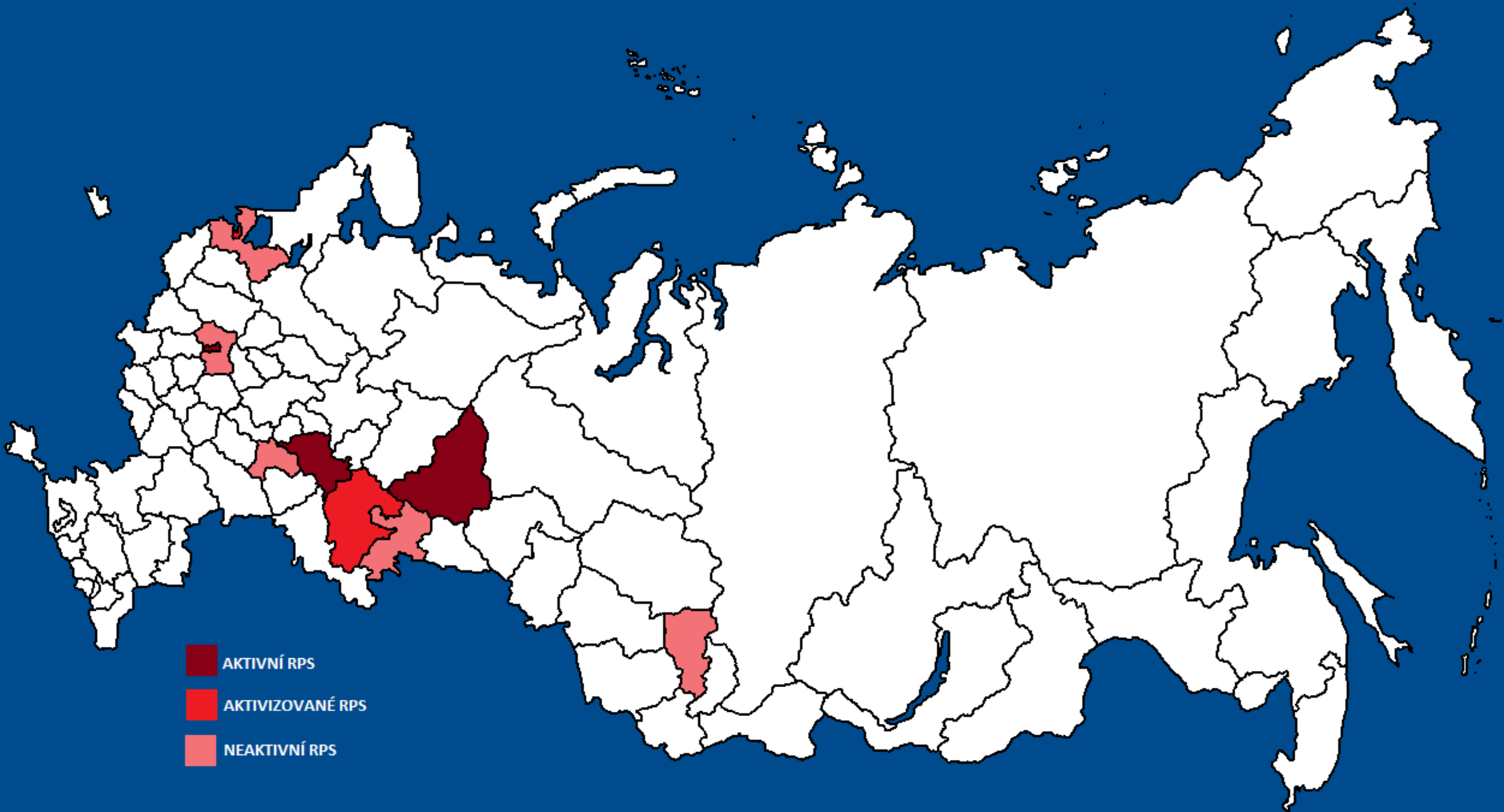
- cesty prezidenta s podnikatelskou misí (2007 a 2010)
 - aktivizace pracovních skupin s ruskými regiony
 - obnovení meziregionální spolupráce
 - CzechTourism
 - vstup Škoda Auto a PPF na ruský trh
-
- Exportní strategie ČR na období 2012-2020
 - prioritní a zájmové země

Regiony s nejčastější frekvencí našich aktivit

Regionální pracovní skupiny

Meziregionální spolupráce krajů ČR

KRAJ	REGION	VZNIK	POSLEDNÍ AKTIVITA
Hlavní město Praha	Sankt Petěrburg	1991	2014
	Moskva	2000	2014
Jihočeský	Sverdlovská obl.	2013	7_2016
Jihomoravský	Chanty-Mansijský AO	2008	11_2016
	Leningradská obl.	2003	1_2016
	Nižegorodská obl.	2001	11_2016
	Rep. Tatarstán	2014	8_2016
Karlovarský	Irkutsk	2010	4_2016
	Moskva	2006	8_2013
Liberecký	Orenburská obl.	2007	10_2013
Moravskoslezský	Vologodská obl.	2005	4_2016
Olomoucký	Kostromská obl.	2004	6_2016
Středočeský	Astrachaňská obl.	2012	2012
	Moskevská obl.	2005	2010
Ústecký	Vladimírská obl.	2011	2_2016
Zlínský	Jaroslavská obl.	2012	11_2016
	Samarská obl.	2003	4_2017

První krize – ekonomická (2009)

- politické napětí (2008) – Aeroflot, Atomstrojexport, Lukoil
- světová finanční krize (2009)
- 2008 – 2009 meziroční propad o 40 %
- po roce 2010 zlepšení
- zvýšení aktivity ČEB a EGAP (anticyklická role)
- oficiální návštěva prezidenta RF D. Medveděva (2011)
- „Partnerství pro modernizaci“
- umoření ruského dluhu vůči ČR (2013)

Druhá krize – politická s ekonomickými důsledky (2014)

- ➔ sankce EU (7/2014)
- ➔ protiopatření RF (8/2014)
- ➔ ztráta vývozu ve výši 37,9 mld. CZK při srovnání 2016 a 2014
- ➔ dohoda MPO a MZV o vzájemné podpoře exportu (2014)
- ➔ Jednotná síť + Klientské centrum
- ➔ program zemědělských diplomatů (MZe)

Rozvoj proexportních nástrojů po roce 2017

- ➔ závislost na vývozu do EU 83,6 % (2016)
- ➔ diverzifikace však není vše ➡ posun v hodnotových řetězcích směrem k produkci zboží s vysokou přidanou hodnotou, tedy potřeba zapojit i domácí nástroje
- ➔ tlak na lokalizaci, vývoz sofistikovanějšího zboží a sledování spolupráce s regiony ➡ zvýšit podporu státu, posílit personální zastoupení
- ➔ očekávané zvýšení zájmu o účast na veletrzích a výstavách
- ➔ uspořádání MVK v regionu spojené s akcí pro podnikatele
- ➔ aktivizace nečinných PS s regiony

Rozvoj proexportních nástrojů po roce 2017

- ➔ čtvrtá kancelář Czech Trade v Rusku (Samara, Rostov, Kazaň?)
- ➔ Mezinárodní investiční banka (MIB) jako komplement státní finanční podpory vývozu (EGAP, ČEB, ČMZRB)
- ➔ Zlepšit efektivitu a atraktivitu finančních institucí pro podporu exportu (ČEB, EGAP)

Posílení české přítomnosti

Úspěšné případy využití proexportních nástrojů

- ➔ Škoda auto a její úspěšná lokalizace v RF
- ➔ úspěšné české firmy, které využily ČOÚ a společných účastí
- ➔ Spojený ústav jaderných výzkumů v Dubně
- ➔ stovky českých firem, které využily placených zakázek CzechTrade, služeb ZÚ, členství v podnikatelských misích...

Děkuji Vám za pozornost!

➔ Martin Pospíšil
ředitel Odboru zahraničně ekonomických politik I
Ministerstvo průmyslu a obchodu

➔ tel.: 224 852 618

➔ email: pospasil@mpo.cz